

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2017 m. gegužės 12 d.
(OR. en)

8654/17

COSI 85
ENFOPOL 203
CRIMORG 90
ENFOCUSTOM 109
CYBER 64
JAI 377

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio dokumento Nr.:	8420/2/17 REV 2
------------------------------	-----------------

Dalykas:	Tarybos išvadų dėl 2018–2021 m. ES prioritetų kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu srityje nustatymo projektas
----------	--

Po 2017 m. gegužės 12 d. COSI paramos grupės posėdyje įvykusių diskusijų delegacijoms priede pateikiamas Tarybos išvadų dėl 2018–2021 m. ES prioritetų kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu srityje nustatymo projektas, kuris bus pateiktas Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai priimti.

**TARYBOS IŠVADŲ DĖL 2018–2021 M. ES PRIORITETŲ KOVOS SU ORGANIZUOTU IR
SUNKIŲ FORMŲ TARPTAUTINIU NUSIKALSTAMUMU SRITYJE
NUSTATYMO PROJEKTAS**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA, kad 2012–2013 m. laikotarpiu buvo įgyvendinamas pradinis, trumpesnis kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu ES politikos ciklas, remiantis ES prioritetais kovos su nusikalstamumu srityje, dėl kurių Taryba susitarė 2011 m. birželio 9–10 d. posėdyje¹, o po jo 2014–2017 m. įgyvendinamas visapusiškas ES politikos ciklas, remiantis ES prioritetais kovos su nusikalstamumu srityje, dėl kurių Taryba susitarė 2013 m. birželio 6–7 d. posėdyje²;

PALANKIAI VERTINDAMA priemonės, kurių valstybės narės kartu su TVR agentūromis ėmėsi siekdamos įgyvendinti 2012–2013 m. ir 2014–2017 m. ES politikos ciklus, visų pirma laikydamosi operatyvinių veiksmų planų (OVP), kuriais prisidėta prie kovos su organizuotu ir sunkių formų nusikalstamumu;

PAŽYMĖDAMA, kad padidėjo ES politikos ciklo operatyvinio aspekto svarba, o tai sudaro galimybę koordinuotai ir struktūrizuotai įveikti pagrindines ES kylančias grėsmes;

REMDAMASI įgyvendinant ES politikos ciklą įgyta patirtimi, kuri panaudota rengiant naują ES politikos ciklą 2018–2021 m. laikotarpiui³, dėl kurio Taryba susitarė 2017 m. kovo 27 d.;

PAŽYMĖDAMA, kad, vadovaudamasi ES politikos ciklo metodika, Taryba turi nustatyti ES kovos su nusikalstamumu prioritetus kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu srityje;

¹ Dok. 11050/11.

² Dok. 12095/13.

³ Dok. 7704/17.

AKCENTUODAMA, kad svarbu nustatyti ribotą skaičių ES kovos su nusikalstamumu prioritetų, kuriuos būtų realu įgyvendinti Europos ir, atitinkamais atvejais, nacionaliniu ar regionų lygmeniu remiantis metiniais operatyvinių veiksmų planais (OVP) ir laikantis sutartų daugiamečių strateginių planų (DSP);

RAGINDAMA valstybes nares, institucijas ir agentūras aktyviai įsipareigoti užtikrinti praktinį ES politikos ciklo įgyvendinimą, kuriam reikalingi pakankami žmogiškieji ir finansiniai ištekliai, informuotumas ir pripažinimas. Rengiant ir įgyvendinant DSP ir OVP turi dalyvauti atitinkamus įgaliojimus turintys ekspertai;

RAGINDAMA visus subjektus įgyvendinant atitinkamus ES kovos su nusikalstamumu prioritetus atitinkamais atvejais imtis vadovaujančių subjektų, bendrai vadovaujančių subjektų ir veiksmų vadovų vaidmens;

PALANKIAI VERTINDAMA Europolo, FRONTEX, Eurojusto ir CEPOL priemonės, skirtas politikos ciklo įgyvendinimui remti;

PAŽYMĖDAMA, kad nusikalstamumas tampa vis horizontalesnio pobūdžio ir kad reikia stiprinti įvairius prioritetus apimančią bendradarbiavimą;

PABRĖŽDAMA, kad nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos, įskaitant atitinkamas valstybių narių teisėsaugos, teismines ir administracines institucijas, ES institucijas ir agentūras, turėtų labai glaudžiai bendradarbiauti įgyvendindamos ES kovos su nusikalstamumu prioritetus ir tokiu būdu užtikrinti daug sričių aprėpiantį ir tarpžinybinį požiūrį. Šiuo atžvilgiu itin svarbus geras policijos, sienos apsaugos pareigūnų, muitinių, teisminių institucijų ir administracinių valdžios institucijų tarpusavio bendradarbiavimas ir bendradarbiavimas su ES institucijomis bei agentūromis;

PALANKIAI VERTINDAMA tai, kad 2016 m. daugelyje operatyvinių veiksmų dalyvavo ne tik teisėsaugos srities, bet ir kitų sričių partneriai ir kad suintensyvėjo bendradarbiavimas su privačiojo sektoriaus partneriais, kartu dalyvaujant muitinėms, taip pat pažymėdama, kad šias pastangas reikia toliau stiprinti;

PRIPAŽINDAMA svarbų nacionalinio EMPACT (Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis tarpdisciplininė platforma) koordinatoriaus vaidmenį užtikrinant, kad atitinkamos nacionalinės valdžios institucijos dalyvautų įgyvendinant kovos su nusikalstamumu prioritetus ir užtikrintų veiksmingą koordinavimą nacionaliniu mastu;

AKCENTUODAMA mokymo ir informuotumo, susijusio su politikos ciklu bei ES kovos su nusikalstamumu prioritetais, didinimo valstybėse narėse, ES institucijose ir agentūrose svarbą, taip pat informuotumo apie ES politikos ciklą skatinimo trečiosiose valstybėse svarbą;

PRIPAŽINDAMA vidaus saugumo išorės aspektą ir tai, kad svarbu intensyvuoti bei gerinti bendradarbiavimą su trečiosiomis valstybėmis, įskaitant svarbias kilmės ir tranzito šalis įvairių kovos su nusikalstamumu prioritetų atžvilgiu, ir atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis operatyvinio ES politikos ciklo įgyvendinimo klausimais;

RAGINDAMA valstybes nares optimizuoti suteiktų lėšų panaudojimą, o visus susijusius subjektus užtikrinti, kad tinkamas finansavimas būtų suteiktas laiku, kad būtų galima remti operatyvinius veiksmus ir juos pradėti ankstyvame etape;

PAKARTODAMA, kad turėtų būti pasiekta pusiausvyra tarp prevencijos ir organizuoto bei sunkių formų tarptautinio nusikalstamumo keliamų grėsmių ES vidaus saugumui padarinių šalinimo;

PALANKIAI VERTINDAMA Europos Sąjungos sunkių formų ir organizuoto nusikalstamumo grėsmių vertinimą (ES SOCTA)⁴, kurį Europolas paskelbė 2017 m. kovo 9 d. ir kuriame išdėstyti rekomenduojami ES kovos su nusikalstamumu prioritetai atsižvelgiant į ES politikos ciklo 3 veiksmą, taip pat galimų pagrindinių sričių, kurioms reikia skirti dėmesio įvairiose nusikalstamose rinkose, apžvalgą;

⁴ Dok. 6886/17, ADD 1 ir 2 (RESTREINT UE).

PAŽYMĖDAMA, kad ES SOCTA nurodyta, kad šiuo metu ES tiriama daugiau kaip 5 000 tarptautiniu mastu veikiančių organizuotų nusikalstamų grupių (ONG) veikla ir kad nusikalstamos rinkos yra vis sudėtingesnės ir dinamiškesnės, nes tam tikrose nusikalstamos veiklos srityse, ypač veiklos, vykdomos internetu, atsiranda mažesnių grupių ir pavienių nusikalstamą veiklą vykdančių verslininkų. Todėl rengiant įvairiems kovos su nusikalstamumu prioritetams skirtus DSP ir OVP ypatingą dėmesį reikėtų skirti elektroninei prekybai nelegaliomis prekėmis ir paslaugomis, įskaitant suklastotas prekes;

ATKREIPDAMA DĖMESĮ Į kovos su organizuotu ir sunkių formų nusikalstamumu prioritetus ir užduotis, kurie buvo išdėstyti strateginiuose dokumentuose, pavyzdžiui, Europos Vadovų Tarybos narių Maltos deklaracijoje „Migracijos išorės aspektai: centrinės Viduržemio jūros regiono dalies maršruto problemos sprendimas“, atnaujintoje 2015–2020 m. Europos Sąjungos vidaus saugumo strategijoje⁵ ir vėlesnėse jos įgyvendinimo ataskaitose⁶, Europos saugumo darbotvarkėje⁷ ir Europos migracijos darbotvarkėje⁸, Europos saugumo darbotvarkėje siekiant kovoti su terorizmu ir sukurti tikrą veiksmingą saugumo sąjungą⁹, pažangos, padarytos kuriant tikrą ir veiksmingą saugumo sąjungą, ataskaitose¹⁰, ES muitinės rizikos valdymo strategijoje ir veiksmų plane¹¹, Muitinių bendradarbiavimo darbo grupės 8-ame veiksmų plane (2016–2017 m.)¹², Europos Sąjungos kibernetinio saugumo strategijoje¹³, FRONTEX 2017 m. rizikos analizėje, 2015 m. gruodžio 15 d. Komisijos parengtame sienų apsaugos dokumentų rinkinyje, ES ir Pietryčių Europos regiono veiksmų plane dėl neteisėtos prekybos šaunamaisiais ginklais (2015–2019 m.)¹⁴, Kovos su prekyba žmonėmis po 2016 m. strategijoje, Tarybos išvadose ir veiksmų plane dėl tolesnių veiksmų finansinių tyrimų srityje¹⁵, Tarybos išvadose dėl kovos su nusikaltimais aplinkai¹⁶, ES kovos su narkotikais strategijoje (2013–2020 m.)¹⁷ ir 2017–2020 m. ES kovos su narkotikais veiksmų plano projekte¹⁸;

⁵ Dok. 9798/15.

⁶ Dok. 15277/1/16 REV 1, dok. 11001/1/16 REV 1, dok. 9151/16, 14636/15.

⁷ Dok. 8293/15.

⁸ Dok. 8961/15.

⁹ Dok. 8128/16.

¹⁰ Dok. 13442/16, dok. 14617/16, dok. 15808/16, dok. 5775/17, dok. 6928/17, dok. 8339/17.

¹¹ Dok. 12644/14 + ADD 1, dok. 15403/14.

¹² Dok. 13749/3/15 REV 3.

¹³ Dok. 6225/13.

¹⁴ Dok. 15516/14.

¹⁵ Dok. 8777/16.

¹⁶ Dok. 15412/16.

¹⁷ Dok. 17547/12.

¹⁸ Dok. 7379/17 + ADD 1.

PABRĖŽDAMA, kad pirmiau nurodytų strateginių dokumentų įgyvendinimo veiksmai ir dabartiniai Tarybos prioritetai turi toliau būti suderinti tarpusavyje;

PAŽYMĖDAMA, kad visi susiję subjektai privalo išlaikyti tam tikrą lankstumą siekiant spręsti netikėtų ar naujai atsirandančių grėsmių ES vidaus saugumui klausimus;

PABRĖŽDAMA, kad reikėtų atsižvelgti į grėsmes, kurios kyla dėl galimų organizuoto nusikalstamumo ir terorizmo ryšių, visų pirma susijusių su neteisėta prekyba šaunamaisiais ginklais, dokumentų padirbinėjimu, taip pat kita nusikalstama veikla, iš kurios nusikalstamai gaunamos pajamos,

NUSTATO ŠIUOS 2018–2021 m. PRIORITETUS kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu srityje, išdėstytus atsitiktine tvarka:

1) Kovoti su kibernetiniu nusikalstamumu tokiais būdais: 1) žlugdant nusikalstamą veiklą, susijusią su išpuoliais prieš informacines sistemas, visų pirma pagrįstą paslauginių nusikaltimų veiklos modeliu ir sudarančių sąlygas vykdyti nusikaltimus internete; 2) kovojant su seksualine prievarta prieš vaikus ir vaikų seksualiniu išnaudojimu, įskaitant prievartos prieš vaikus medžiagos gamybą ir platinimą; taip pat 3) persekiojant nusikaltėlius, susijusius su negyrybų mokėjimo priemonių klastojimu ir sukčiavimu jomis, įskaitant stambaus masto sukčiavimą mokėjimo kortelėmis (visų pirma – sukčiavimą, kai mokama neturint kortelės), kovojant su naujomis grėsmėmis, kylančiomis kitoms negrynosioms mokėjimo priemonėms, ir veiksmais, kuriais sudaromos sąlygos nusikalstamai veiklai.

Šis prioritetas bus įgyvendinamas pasitelkiant tris operatyvinių veiksmų planus: 1) Išpuoliai prieš informacines sistemas, 2) Vaikų seksualinis išnaudojimas ir 3) Sukčiavimas negrynosiomis mokėjimo priemonėmis. Reikėtų deramai atsižvelgti į patirtį, įgytą, įgyvendinant ankstesnio politikos ciklo prioritetą kovos su kibernetiniu nusikaltimu srityje.

2) 1) Žlugdyti organizuotų nusikalstamų grupių (ONG), Europos Sąjungoje vykdančių didmeninę prekybą kanapėmis, kokainu ir heroinu, veiklą; 2) pažaboti nusikalstamus tinklus, užsiimančius prekyba įvairių rūšių narkotikais ir jų platinimu ES rinkose, ir 3) sumažinti sintetinių narkotikų ir naujų psichoaktyviųjų medžiagų gamybą ES ir žlugdyti ONG, užsiimančias jų gamyba, prekyba jomis ir jų platinimu.

Šis prioritetas bus įgyvendinamas pasitelkiant du operatyvinių veiksmų planus: 1) Kanapės, kokainas ir heroinas bei 2) Naujos psichoaktyviosios medžiagos ir sintetiniai narkotikai.

Reikėtų deramai atsižvelgti į patirtį, įgytą įgyvendinant ankstesnio politikos ciklo prioritetus kokaino, heroino ir sintetinių narkotikų srityse.

3) Žlugdyti ONG, kurios sudaro sąlygas nelegaliai imigracijai padėdamos neteisėtiems migrantams vykti pagrindiniais migracijos maršrutais kertant ES išorinę sieną ir keliaujant ES viduje, visų pirma atkreipiant dėmesį į tas ONG, kurių metodai kelia pavojų žmonių gyvybei, kurios siūlo savo paslaugas internete ir jų veiklos modelis yra pagrįstas dokumentų klastojimu.

Šis prioritetas bus įgyvendinamas pasitelkiant vieną operatyvinių veiksmų planą. Reikėtų deramai atsižvelgti į patirtį, įgytą įgyvendinant ankstesnio politikos ciklo prioritetą nelegalios imigracijos srityje.

4) Kovoti su organizuotais turtiniais nusikalstamais sutelkiant dėmesį į tai, kad būtų žlugdomos labai mobilios ONG, vykdančios organizuotas vagystes ir apiplėšimus visoje ES. Tai turėtų apimti ONG, naudojančias naujas technologijas arba aktyvias atsakomąsias priemones, kuriomis pasinaudojama sekimo kertant sieną priemonių sąveikumo spragomis.

Šis prioritetas bus įgyvendinamas pasitelkiant vieną operatyvinių veiksmų planą. Reikėtų deramai atsižvelgti į patirtį, įgytą įgyvendinant ankstesnio politikos ciklo prioritetą organizuotų turtinių nusikaltimų srityje.

5) Kovoti su prekyba žmonėmis Europos Sąjungoje, nes jos tikslas yra bet koks išnaudojimas, įskaitant seksualinį išnaudojimą ir išnaudojimą darbe, taip pat visų formų prekyba vaikais.

Šis prioritetas bus įgyvendinamas pasitelkiant vieną operatyvinių veiksmų planą. Reikėtų deramai atsižvelgti į patirtį, susijusią su ankstesnio politikos ciklo prioritetu prekybos žmonėmis srityje.

6) Žlugdyti ONG ir specialistų, susijusių su sukčiavimu akcizų srityje ir dingusio prekiautojo sukčiavimu Bendrijoje (MTIC), pajėgumus.

Šis prioritetas bus įgyvendinamas pasitelkiant du operatyvinių veiksmų planus: Sukčiavimas akcizų srityje ir MTIC sukčiavimas. Reikėtų deramai atsižvelgti į patirtį, susijusią su ankstesnio politikos ciklo prioritetu akcizų/MTIC sukčiavimo srityje.

7) Žlugdyti ONG, užsiimančias neteisėta prekyba šaunamaisiais ginklais, jų platinimu ir naudojimu.

Šis prioritetas bus įgyvendinamas pasitelkiant vieną operatyvinių veiksmų planą. Reikėtų deramai atsižvelgti į patirtį, susijusią su ankstesnio politikos ciklo prioritetu šaunamųjų ginklų srityje.

8) Žlugdyti ONG, vykdančias nusikaltimus aplinkai, ypač laukinei gamtai, ir užsiimančias neteisėta prekyba atliekomis.

Šis prioritetas bus įgyvendinamas pasitelkiant vieną operatyvinių veiksmų planą.

9) Kovoti su nusikaltėlių lėšomis ir pinigų plovimu ir sudaryti palankesnes sąlygas turto susigrąžinimui siekiant veiksmingai konfiskuoti ONG nusikalstamai gaunamas pajamas, visų pirma sutelkiant dėmesį į pinigų plovimo sindikatus, siūlančius pinigų plovimo paslaugas kitoms ONG, ir į tas ONG, kurios plačiai naudoja naujus mokėjimo būdus nusikalstamu būdu gautoms pajamoms plauti.

Šis prioritetas bus įgyvendinamas pasitelkiant vieną operatyvinių veiksmų planą. Be to, šis prioritetas bus taip pat įgyvendinamas kaip bendras horizontalusis minimalus strateginis tikslas taikant DSP ir OVP visų kitų atitinkamų kovos su nusikalstamumu prioritetų atžvilgiu. Labai svarbu vengti veiklos dubliavimo ir kad būtų užtikrintas šio OVP koordinavimas su visais kitais OVP. Strateginio tikslo pagal įvairius OVP kiekvienam prioritetui įgyvendinti bus paskirti veiksmų vadovai ekspertai, dirbantys šioje konkrečioje srityje.

Šio OVP ekspertai atitinkamais atvejais gali būti kviečiami dalyvauti posėdžiuose dėl kitų OVP siekiant remti veiksmų pagal įvairius OVP įgyvendinimą. Šio OVP įgyvendinimo subjektas organizuos horizontaliuosius posėdžius siekiant stiprinti požiūrį kiekvieno OVP atžvilgiu. Pirmiau nurodyta metodika bus peržiūrėta iki 2019 m. rudens COSI atliekant laikotarpio vidurio vertinimą.

10) Siekiant kovoti su dokumentų klastojimu ES, sutelkiant dėmesį į ONG, užsiimančias suklastotų ir netikrų dokumentų gamybą ir teikimu kitiems nusikaltėliams.

Šis prioritetas bus įgyvendinamas kaip horizontalusis prioritetas pagrindiniame seminare dėl daugiamečio strateginio plano (DSP), kuriuo siekiama nustatyti bendrus horizontaliuosius būtiniausius strateginius tikslus, taip pat pasitelkiant OVP, skirtus prioritetams atitinkamų nusikaltimų srityse. Dokumentų klastojimo ekspertai gali prireikus dirbti kartu su turto ekspertais siekiant aptarti operatyvinį veiksmų įgyvendinimą. Šiam horizontaliajam prioritetui pagal įvairius OVP įgyvendinti turės būti paskirti veiksmų vadovai, dirbantys šioje konkrečioje srityje. Šie veiksmų vadovai sudarys horizontaliąją ekspertų grupę operatyviniams veiksams pagal visus OVP koordinuoti. Horizontalioji ekspertų grupė susitiks prieš OVP seminarus, kad nustatytų operatyvinius veiksmus, kurie bus įtraukti į atitinkamus OVP. Grupei vadovaus valstybė narė savanorė, jai padės Europolas ir FRONTEX. Remdamasis metodikos, taikomos kovos su nusikalstamumu prioriteto „nusikaltėlių lėšos, pinigų plovimas ir turto susigrąžinimas“ srityje peržiūros, kuri bus atlikta iki 2019 m. rudens, rezultatu, COSI nuspręs, ar minėtą metodiką taikyti ES kovos su nusikalstamumu prioritetui „dokumentų klastojimas“.

PAVEDA COSI – pagal jo įgaliojimus ¹⁹ ir kaip nurodyta 2017 m. kovo 27 d. Tarybos išvadose dėl kovos su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu ES politikos ciklo tęsinio – koordinuoti, remti, stebėti ir vertinti daugiamečių strateginių planų (DSP) ir metinių operatyvinių veiksmų planų (OVP) įgyvendinimą. Siekiant įvertinti, kaip pavyko pasiekti strateginius tikslus, reikėtų visų pirma atkreipti dėmesį tiek į veiksmų rezultatų laikotarpio vidurio vertinimą, tiek į jų galutinį vertinimą.

COSI privalo užtikrinti, kad operatyviniai veiksmai, kurie reikalingi siekiant sustiprinti Sąjungos vidaus saugumą, įskaitant veiksmingą atitinkamų nacionalinių institucijų tarpusavio bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su ES agentūromis, būtų įgyvendinami nuosekliai. COSI taip pat privalo palaikyti ryšius su atitinkamais Tarybos parengiamaisiais organais siekdamas užtikrinti, kad į šių prioritetų kovos su nusikalstamumu srityje įgyvendinimą būtų atsižvelgiama kitose politikos srityse, visų pirma Sąjungos išorės veiksmų srityje,

PRAŠO visų Tarybos parengiamųjų organų, tinkamai atsižvelgiant į Sutarčių nuostatas, atsižvelgti į šiuos prioritetus jų atitinkamose politikos srityse,

PRAŠO Komisijos, valstybių narių, TVR agentūrų ir Europos išorės veiksmų tarnybos apsvastyti visas finansavimo galimybes veiksmingai remti veiklą, dėl kurios susitariama įgyvendinant ES politikos ciklą,

RAGINA valstybes nares aktyviai naudoti ne tik tradicinius baudžiamąją teisena grindžiamus, bet ir alternatyvius bei papildomus metodus ir priemones kovojant su organizuotu ir sunkių formų tarptautiniu nusikalstamumu,

PRAŠO Europolo bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir atitinkamomis agentūromis, 2019 m. parengti naujų, kintančių ar naujų kylančių grėsmių laikotarpio vidurio vertinimą, ypatingą dėmesį skiriant ES kovos su nusikalstamumu prioritetams, pateikiant tarpinę ataskaitą Tarybai.

¹⁹ OL L 52, 2010 3 3, p. 50.